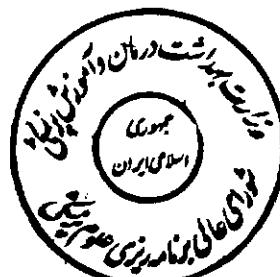
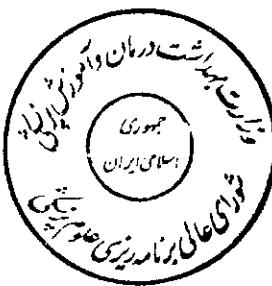

دروس آموزش بالینی بیماریهای چشم:
کارآموزی بیماریهای چشم
کارورزی بیماریهای چشم

۲۲۵	کد درس
نام درس	کارآموزی بیماریهای چشم
مرحله ارائه	کارآموزی (کارآموزی ۲)
پیش نیاز	کارآموزی داخلی، جراحی، کودکان، تعداد واحد ۱/۵
هدف های کلی	در پایان این چرخش آموزشی کارآموز باید بتواند:
<p>۱- با مراجعان، بیماران، کارکنان و سایر اعضای تیم سلامت به نحو شایسته ارتباط برقرار کند و ویژگی های رفتار حرفه ای مناسب را در تعاملات خود به نحو مطلوب نشان دهد.</p> <p>۲- از بیمار مبتلا به علائم و شکایات شایع و مهم مرتبط با این بخش (فهرست پیوست) شرح حال بگیرد، معابینات فیزیکی لازم را انجام دهد، تشخیص های افتراقی مهم را مطرح کند و تشخیص و نحوه مدیریت مشکل بیمار را پیشنهاد دهد.</p> <p>۳- مشکلات بیماران مبتلا به بیماریهای شایع و مهم مرتبط با این بخش (فهرست پیوست) را شناسایی کند، براساس شواهد علمی و گایداینها بومی، در مورد اقدامات پیشگیری، درمان، پیگیری، ارجاع و توانبخشی همراه با آموزش بیمار در حد مورد انتظار از پزشک عمومی استدلال و پیشنهاد نماید و در مدیریت مشکل بیمار بر اساس استانداردهای بخش زیر نظر سطوح بالاتر (مطابق ضوابط بخش) مشارکت کند.</p> <p>۴- پروسیجرهای ضروری مرتبط با این بخش (فهرست پیوست) را با رعایت اصول ایمنی بیمار و تحت نظرات مناسب سطوح بالاتر (مطابق ضوابط بخش) انجام دهد.</p>	در این چرخش آموزشی کارآموز باید از طریق حضور در راندهای بالینی، درمانگاههای آموزشی و انجام تکالیف فردی و گروهی به اهداف مشخص شده دست یابد. برای تأمین داشت نظری کلاسهای آموزش نظری مورد نیاز برگزار شود.
شرح درس	فعالیت های آموزشی
<p>فعالیتهای یادگیری این بخش باید ترکیب متوازنی از آموزش بر بالین بیمار، مطالعه فردی و بحث گروهی، ارائه موارد بیماری، انجام پروسیجرهای عملی تحت نظرات استاد، شرکت در جلسات آموزش گروه، را شامل شود.</p> <p>زمان بندی و ترکیب این فعالیتها و عرصه های مورد نیاز برای هر فعالیت (اعم از بیمارستان، درمانگاه، مراکز خدمات سلامت، آزمایشگاه، اورژانس، مرکز یادگیری مهارت‌های بالینی Skill Lab) در راهنمای یادگیری بالینی Clinical Study Guide همانگ با استانداردهای اعلام شده از سوی دیرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی توسط هر دانشکده پزشکی تعیین می شود.</p>	در این چرخش آموزشی کارآموز باید از طریق حضور در راندهای بالینی، درمانگاههای آموزشی و انجام تکالیف فردی و گروهی به اهداف مشخص شده دست یابد. برای تأمین داشت نظری کلاسهای آموزش نظری مورد نیاز برگزار شود.
توضیحات ضروری	<p>* با توجه به شرایط متقاضوت آموزش بالینی در دانشکده های مختلف، لازم است راهنمای یادگیری بالینی مطابق سند توانمندی های مورد انتظار داشت آموختگان دوره دکترای پزشکی عمومی و با درنظر گرفتن استانداردهای اعلام شده از سوی دیرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی توسط دانشکده پزشکی تدوین و در اختیار فرآیگران قرار گیرد. در هر راهنمای یادگیری بالینی علاوه بر مهارت‌های فوق، روشهای تشخیصی و پارکلینیک اصلی و داروهای ضروری که کارآموز باید شناخت کافی در مورد آنها را کسب نماید بایستی مشخص شود.</p> <p>** میزان و نحوه ارائه کلاس ها نباید به نحوی باشد که حضور دانشجو در کنار بیمار و تمرینهای بالینی وی را تحت الشاعع قرار دهد و مختلط کند.</p> <p>*** لازم است روش ها و برنامه آموزش و ارزیابی کارآموز بر اساس اصول علمی مناسب توسط گروه آموزشی تعیین، اعلام و اجرا شود. تایید برنامه، نظرات بر اجرا و ارزشیابی برنامه بر عهده دانشکده پزشکی است.</p> <p>**** نظرات می تواند توسط سطوح بالاتر (کارورزان، دستیاران، فلوها، استادان) و یا سایر اعضای نیصلاح تیم سلامت اعمال شود به نحوی که ضمن اطمینان از مراعات ایمنی و حقوق بیماران، امكان تحقق اهداف یادگیری کارآموزان نیز فراهم گردد. تعیین نحوه و مسئول نظرات مناسب برای هر پروسیجر یا مداخله بر عهده دانشکده پزشکی است.</p>

ردیف	نام درس	کارورزی بیماریهای چشم	نوع چرخش:	انتخابی	
۱	مرحله ارائه	کارورزی	مدت چرخش آموزشی	۲ تا ۴ هفته	
۲	پیش نیاز	کارآموزی بالینی چشم	تعداد واحد	یک واحد به ازای هر هفت	
۳	هدف های کلی	در پایان این دوره آموزشی کارورز باید بتواند: ۱- با کارکنان و سایر اعضای تیم سلامت به نحو شایسته همکاری کند. ۲- ویژگی های رفتار حرفه ای مناسب را در تعاملات خود به نحو مطلوب نشان دهد. خصوصاً در شرایط مختلف بالینی، نشان دهد که مسئولیت پذیری، ورزیدگی و اعتماد به نفس لازم برای انجام وظایف حرفه ای را به دست آورده است. ۳- از بیمار مبتلا به علائم و شکایات شایع و مهم در این بخش (فهرست پیوست) شرح حال بگیرد، معاینات فیزیکی لازم را انجام دهد، تشخیص های افتراقی مهم را فهرست کند، اقدامات ضروری برای تشخیص و مدیریت مشکل بیمار را در حد مورد انتظار از پزشکان عمومی و متناسب با استاندارهای بخش بالینی محل آموزش، زیر نظر استاد مربوطه انجام دهد. ۴- مشکلات بیماران مبتلا به بیماریهای شایع و مهم در این بخش (فهرست پیوست) را تشخیص دهد، براساس شواهد علمی و کایدالینهای بومی در مورد اقدامات پیشگیری، مشتمل بر درمان و توانبخشی بیمار در حد مورد انتظار از پزشک عمومی استدلال و پیشنهاد نماید و مراحل مدیریت و درمان مشکل بیمار را بر اساس استاندارهای بخش با نظارت سطوح بالاتر (مطابق ضوابط بخش) انجام دهد. ۵- پروسیجرهای ضروری مرتبط با این بخش (فهرست پیوست) را با رعایت اصول اینمی بیمار، به طور مستقل با نظارت مناسب (مطابق ضوابط بخش) انجام دهد.			
۴	شرح چرخش آموزشی	در این چرخش آموزشی کارورزان از طریق مشارکت در ارائه خدمات سلامت در عرصه های مرتبط (بیمارستان، درمانگاه، مراکز خدمات سلامت...) حضور در جلسات آموزشی تعیین شده، و مطالعه فردی توانمندی لازم برای انجام مستقل خدمات مرتبط با این بخش را در حیطه طب عمومی متناسب با سند توانمندیهای مورد انتظار از پزشکان عمومی کسب می کنند.			
۵	فعالیت های آموزشی	زمان بندی و ترکیب این فعالیتها و عرصه های مورد نیاز برای هر فعالیت (اعم از بیمارستان، درمانگاه، مراکز خدمات سلامت، آزمایشگاه، اورژانس، مرکز یادگیری مهارت های بالینی Skill Lab) در راهنمای یادگیری بالینی Clinical Study Guide هماهنگ با استانداردهای اعلام شده از سوی دیرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی توسط هر دانشکده پزشکی تعیین می شود.			
۶	توضیحات ضروری	* با توجه به شرایط متفاوت آموزش بالینی در بخش ها و دانشکده های مختلف لازم است برنامه و راهنمای یادگیری بالینی مطابق سند توانمندی های مورد انتظار دانش آموختگان دوره دکترای پزشکی عمومی توسط دانشکده پزشکی تدوین و در اختیار فراغیران قرار گیرد. ** میزان و نحوه ارائه کلاس ها باید به نحوی باشد که حضور کارورز در کنار بیمار را تحت الشعاع قرار دهد و مختل کند. همچنین نوع و میزان وظایف خدماتی محوله به کارورز در هر چرخش بالینی باید متناسب با اهداف آموزشی بخش باشد و سبب اختلال در یادگیری مهارت های ضروری مورد انتظار نگردد. *** لازم است حداقل یک سوم از زمان آموزش کارورزان به آموزش درمانگاهی اختصاص یابد. **** نظارت می تواند توسط سطوح بالاتر (دستیاران، فلوها، استادان) اعمال شود به نحوی که ضمن اطمینان از مراجعات اینمی و حقوق بیماران، امکان تحقیق اهداف یادگیری کارورزان و کسب مهارت در انجام مستقل پروسیجرهای ضروری مندرج در سند توانمندیهای مورد انتظار از پزشکان عمومی نیز فراهم گردد. تعیین نحوه و مسئول نظارت مناسب برای هر پروسیجر یا مداخله بر عهده دانشکده پزشکی است.			

پیوست دروس کارآموزی و کارورزی بیماریهای چشم

علام و شکایات شایع در این بخش

۱- قرمزی چشم (Red eye)

۲- کاهش بینایی، خطاهای انکساری (دوربینی و نزدیک بینی) / تاری دید

۳- احساس جسم خارجی ملتحمه و قرنیه

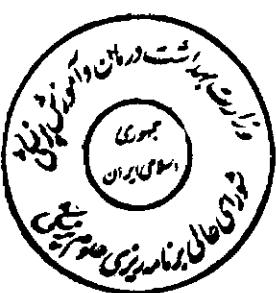
۴- احساس جسم خارجی داخل چشم

۵- افتادگی پلک

۶- دوربینی و انحراف چشم

۷- سوختگی چشم (حرارتی و شیمیایی)

۸- آسیب‌های ترموماتیک چشم (ماستد پارگی پلک)

۹- ضربه نافذ و غیر نافذ به چشم و اربیت (خونریزی‌های داخل چشمی و پارگی‌های دیواره چشم)

مکس پران و جرقه (Floaters and flashes)

ناخنک (Pterygium)

مشکلات چشم ناشی از کار با رایانه (Computer vision syndrome): احساس خشکی چشم و پخش نور

کورونگی، اشک ریزش، درد چشم (رمد) (Eye strain)

افزایش فشار چشم

سندرمهای و بیماریهای مهم در این بخش

۱- اورژانس‌های شایع چشم پزشکی شامل: کاهش دید ناکهانی، پارگی پلک، جسم خارجی ملتحمه و قرنیه، جسم خارجی درون چشم،

سوختگی‌های شیمیایی و حرارتی چشم، خونریزی‌های داخل چشمی، پارگی‌های دیواره چشم، اثر اشعه‌های مختلف بر چشم، گلوكوم زاویه بسته، اندافتالمیت، شکستگی‌های اربیت، انسداد عروق شبکیه، آنفارکتوس عصب بینایی، نقص اپیتلیوم قرنیه، جداشکی شبکیه

چشم و بیماریهای سیستمیک: رتینوپاتی دیابتیک، رتینوپاتی هایپرتانسیو، افتالموپاتی وابسته به تیروئید، بیماریهای خود ایمنی (شامر لوبوس، روماتوئید آرتریت، وکتر، سندرم شوگرن، سندرم بهشت)، بیماریهای ارشی بافت همبند (سندرم مارfan)، نقص آنزیمی کالاکتوزی

استرابیسم و آمبليوپي

خطاهای انکساری و اپتیک: خطاهای شکست نور (نزدیک بینی، دوربینی و آستیگماتیسم)، پیروچشمی و اختلال تطابق.

۵- کاتاراکت (آب مروارید)

۶- گلوكوم (آب سیاه)

۷- بیماریهای پنک و مجرای اشکی: عفونتها و آمسهای پلک (شامل گل مژه، شالازیون و بلغاریت)، افتادگی پلک، تومورهای پلک (شامر خان، پاپیلوم، گزانتلاسم، همانژیوم و کارسینوماها)، اختلالات سستگاه اشکی (شامل داکریوآدنیت، انسداد حاد، مزمن و مادرزادی مجرای اشکی) و سندرم خشکی چشم (اشک)

۸- بیماریهای ملتحمه و اسکلر: کوژنیکتیوتی های میکروبیار و آرژیک، ناخنک، تومورهای ملتحمه و اسکلریت، آپی اسکلریت

۹- بیماریهای قرنیه: کراتیت، بیماریهای دژنراتیو قرنیه، (شامل کراتوکونوس و آرکوس سنتیلیس)

۱۰- بیماریهای یووه: یوویت و ملانوم

۱۱- بیماریهای ویته و رتین: بیماریهای عروقی رتین، تومورهای داخل چشم.

۱۲- اختلالات نوروافتالمولوئیک: التهاب و ورم عصب بینایی، اپتیک نوروپاتی ها (ایسکمیک، توکسیک و تغذیه ای)، بیماریهای سیستم پاراسیمپاتیک، سندرم هورنر و نیستاگموس

۱۳- بیماریهای اربیت: عفونت ها (شامل سلولیت)، درموئید و تومورها (شامل: همانژیوم، نوروفیبروماتوز، ملانوم، رتینوبلاستوم و رابدمیوسارکوم)

در آغاز چرخش لازم است مروری بر آناتومی و فیزیولوژی چشم با تاکید بر کاربرد بانیتی انجام گیرد.

پرسویجرهای ضروری در این بخش

۱- آزمون دید مرکزی (Central visual acuity)

۲- آزمون دید رنگ

۳- آزمون روزنه (Pinhole test)

۴- آزمون کاهش بینایی

۵- آزمون دید محیطی

پیوست از دوین کارآموزی و کارروزی تیماریهای چشم

- ۶ آزمون رویاروئی (Confrontation)
- ۷ معاینه مردمک ها
- ۸ معاینه حرکات ماهیجه های خارج چشمی
- ۹ معاینه خارج چشم
- ۱۰ معاینه با اسلیت لامپ (سگمان قدامی - اختیاری)
- ۱۱ افتالموسکوپی مستقیم
- ۱۲ خارج کردن جسم خارجی سطحی از چشم با اسلیت لامپ (اختیاری)
- ۱۳ تونومتری چشم (اختیاری)

*در پایان چرخش لازم است فهرست داروهای رایج چشم پزشکی و نحوه نوشتن نسخه در موارد شایع چشم پزشکی دارای کاربرد در حیطه فعالیت بالینی پزشک عمومی آموزش داده شود.

** در طی این دوره لازم است دانشجویان نحوه مراعات اینمی بیماران را یادبگیرند و عمل تمرین کنند.

* دبيرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی می تواند فهرست علائم و نشانه های شایع، سندروم ها و بیماری های مهم و پروسیجرهای ضروری در این بخش را در مقطع زمانی لازم حسب ضرورت و اولویتها با نظر و هماهنگی بورد پزشکی عمومی و دانشکده های پزشکی تغییر دهد.

